

2013

Jaaroverzicht Kerkuilen

Mark Sloendregt

Vogelwerkgroep de Kemepen

26-12-2013

Kerkuilen in de Kempen

JAAROVERZICHT 2013

Activiteiten met betrekking tot kerkuilenbescherming in de Kempen een jaar rond in beeld gebracht.

Inhoud

JAAROVERZICHT 2013	2
Presentatie 'Uilenbescherming: Zelf aan de slag'	3
Kerkuilpracticum, Kerkuilwerkgroep Vlaanderen	4
Jaaravond Uilenbescherming Brabants Landschap	5
Jaarverslag 2012, Kerk Westerhoven: meeste broedsels	6
Broedresultaten 2013 VWG de Kempen	7
Broedresultaten 2006 - 2013.....	8
Schoonmaak en nacontrole in het najaar	9
Facebook Netwerk Uilenbescherming Brabant	10
Landelijke Uilendag te Meppel	11
Nacht van de Nacht	12
Voor 2014.....	13
Dank	14

Presentatie 'Uilenbescherming: Zelf aan de slag'

Actueel | Ontdek de natuur | Ons werk | **Zelf aan de slag** | Organisatie | Contact

Brabants Landschap
Coördinatiepunt Landschapsbeheer

Zoeken

Zelf aan de slag > Werkgroep Kerkuilen VWG De Kempen

Werkgroep Kerkuilen VWG De Kempen

Vogelwerkgroep De Kempen is gestart met het hangen van kasten voor kerkuilen vanaf 1978, enkele 'kastnummers' verwijzen naar vrije broedgevallen uit 1976. In eerste instantie werden kasten geplaatst in kerken onder het motto 'de kerkuil terug in de kerk'. Dit omdat veel kerken werden afgegevoerd om vogels buiten de deur te houden. In de loop der jaren werden ook steeds meer kasten in veldschuuren en boerderijen geplaatst.

Vanaf 2004 is onze 'uilenwerkgroep' uitgegroeid tot een groep van vele vrijwilligers in diverse gemeenten in onze regio. Het werkgebied betreft een deel van de Kempen waarvan de gemeenten Veldhoven, Bladel, Beigelt, Reusel-de Meierde en Eersel onderdeel uitmaken. Elke gemeente heeft een aantal uilenbeschermers - die behalve veel weten over de leefwijze van kerkuilen - het geblad en de bewoners goed kennen.

Voor kerkuilen is door het plaatsen en onderhouden van ongeveer 135 nestkasten voldoende nestgelegenheid gecreëerd. De populatie kerkuilen in de Kempen was in 2012 gegroeid tot 46 broedparen. Bij voldoende prooi-aanbod en zachte winters zal deze populatie zich in de komende jaren kunnen handhaven. De verstedelijking van het buitengebied, de intensivering van de landbouw en het hoge aantal verkeersslachtoffers blijven echter een bedreiging vormen. Regelmatig verschijnen artikelen over kerkuilen in ons verenigingsblad 'De Blauwe Kluwier', raadpleeg daarvoor ook de website. Bent u geïnteresseerd geraakt? Neem dan contact op met de coördinator en we informeren u graag!

Contactpersoon: Mark Bloendragt
Telefoonnummer: 040 - 264 32 87
E-mailadres: info@vvgdekampen.nl
Website: www.vvgdekampen.nl

Foto's Bekijk alle 7 de foto's

Op **25 februari** verzocht Jochem Sloothaak vrijwilligersgroepen mee te werken aan een eigen presentatie op de site van Brabants Landschap met als doel meer bekendheid en meer mensen te betrekken bij plaatselijke activiteiten.

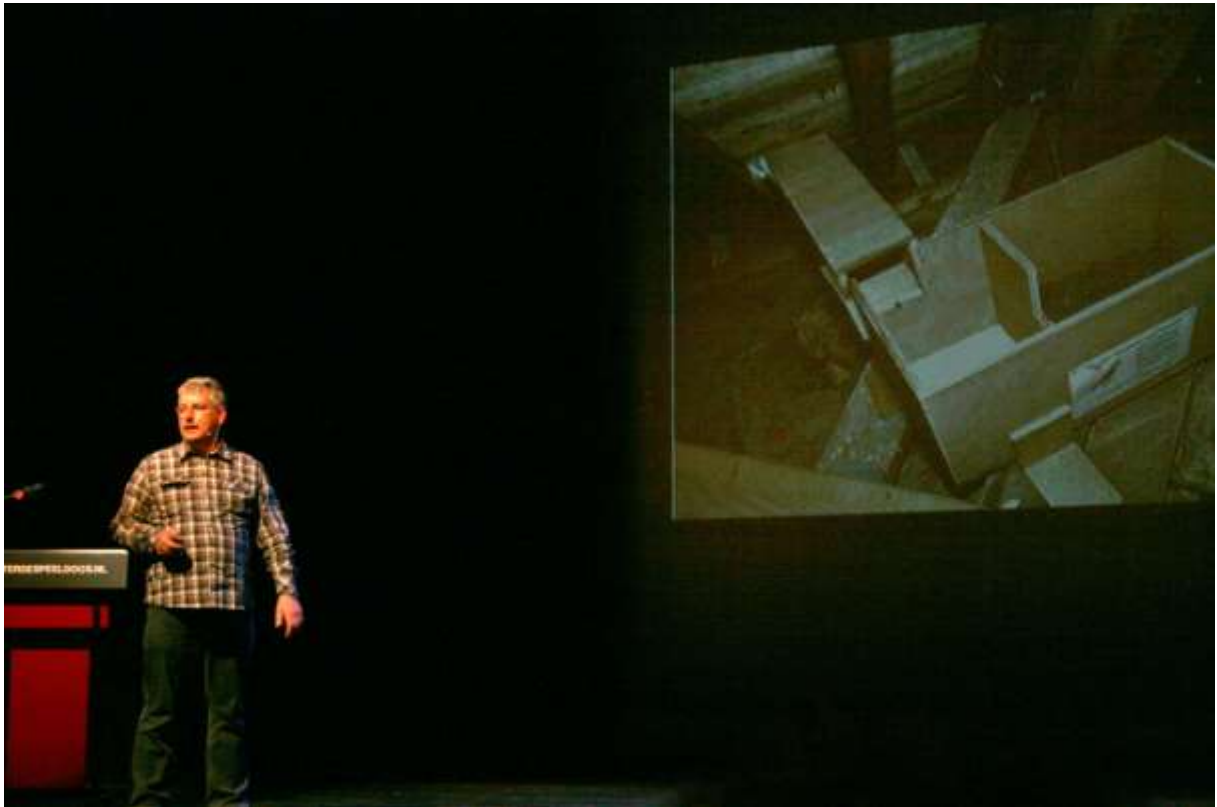
Kerkuilpracticum, Kerkuilwerkgroep Vlaanderen

Op **20 april** vond het kerkuilpracticum plaats in bezoekerscentrum De Wulp in Neerpelt (Belgisch Limburg). Tijdens deze bijeenkomst werden 30 regionale uilenbeschermers uitvoerig geïnformeerd over alles wat met kerkuilen(-werk) te maken heeft. Onze werkgroep is actief in de grensstreek en daarom is een dergelijke uitwisseling altijd interessant. Ludo Smets vertelde tijdens deze workshop o.a. over de type nestkasten, veilig werken, nestkastcontroles, criteria plaatskeuze, leefwijze, leeftijdsbepaling, anatomie, etc.

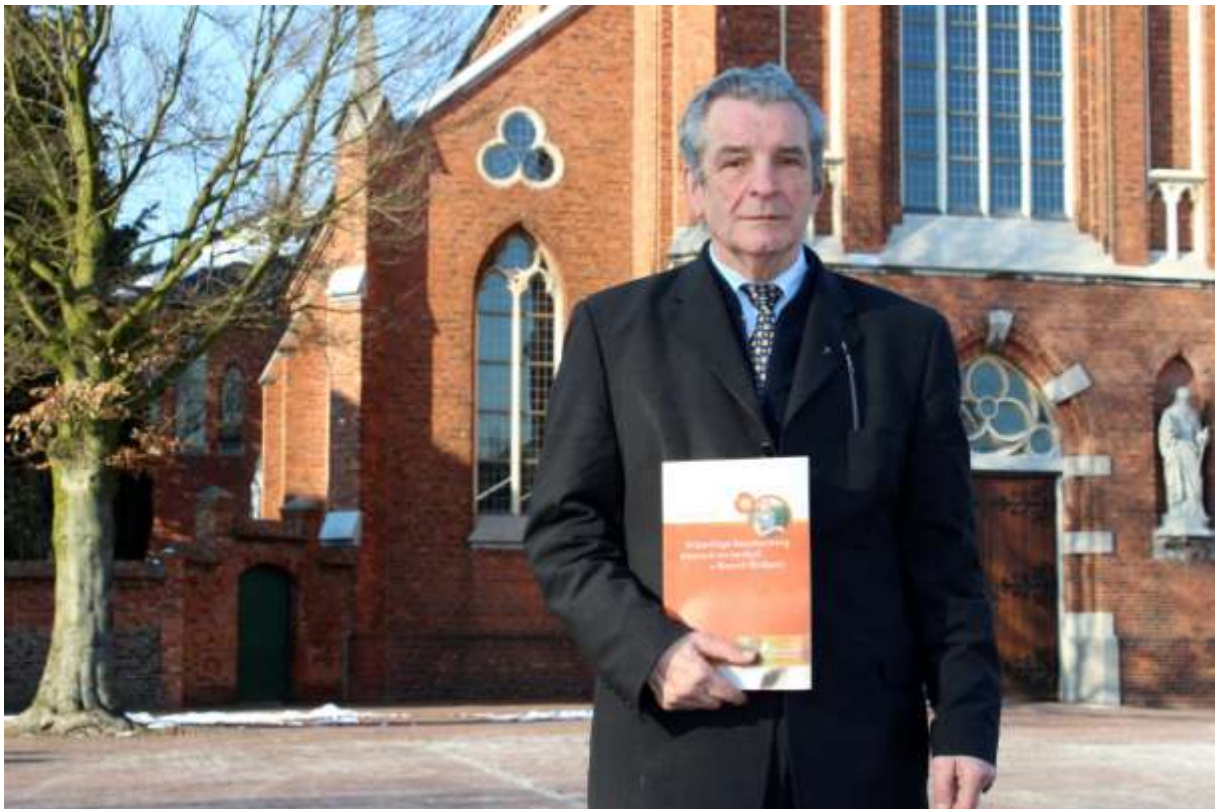
Een leerzame bijeenkomst waar ik veel van heb geleerd.

Jaaravond Uilenbescherming Brabants Landschap

Op **24 april** vond de jaaravond Uilenbescherming 2013 plaats in theater de Speeldoos in Vught. Het werd weer een drukbezochte en gezellige avond voor het nieuwe uilenseizoen. 'Uilenbeschermers van het jaar' werd Rinus Punt van VWG Altenatuur. Op deze avond gaven Johan de Jong, Philippe Smets en Christien Hermsen een lezing. Na afloop werden traditiegetrouw de jaarverslagen in ontvangst genomen.

Jaarverslag 2012, Kerk Westerhoven: meeste broedsels

In 1965 werd voor het eerst een vrij broedgeval in de kerk van Westerhoven geregistreerd door Sjoerd Braaksma (voorganger Johan de Jong). Sindsdien heeft de kerkuil er bijna jaarlijks - minstens 18 keer - gebroed. Van alle kasten in Noord-Brabant waar de afgelopen vier jaar continu is gebroed, heeft deze kast in alle jaren de meeste broedsels voort gebracht!
Op de foto een trotse pastoor Rijkers voor de 'Sint Servatius' in Westerhoven.

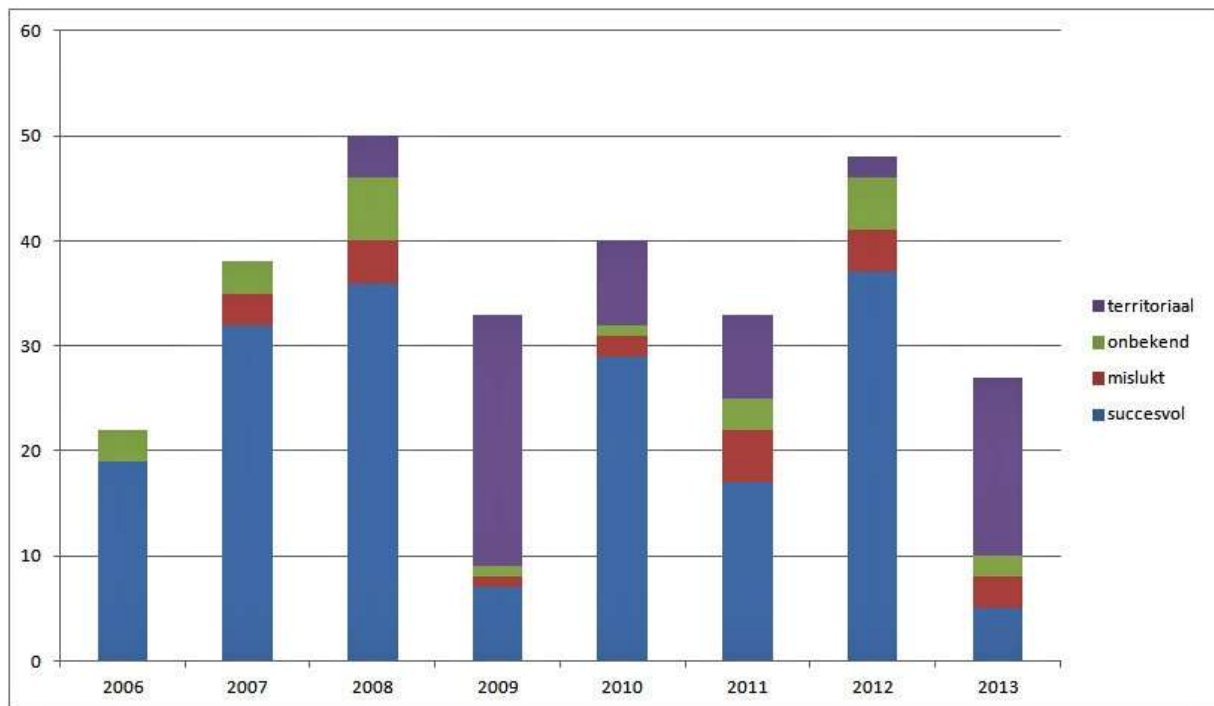
Uit: Jaarverslag uilenbescherming 2012, Brabants Landschap

Broedresultaten 2013 VWG de Kempen

Voor uilenbeschermers staat 2013 te boek als een 'slecht jaar' of daljaar voor kerkuilen. In Vlaanderen spreekt men terecht van een 'rampzalig jaar'. Als belangrijkste oorzaken worden voedselschaarste in combinatie met de strenge winter genoemd. De broedresultaten uit de Kempen heb ik samengevat in 'jaargegevens' en 'broedkarakteristieken'. Dit jaar werden slechts 10 broedgevallen geteld en 17 territoriale paren waren aanwezig zonder tot broeden over te gaan. Het was ook een laat seizoen met een gemiddeld legbegin van **25 mei** (n=5) en een laag nestsucces van 60%: 3 broedsels mislukte in de eifase.

Broedresultaten 2006 - 2013

Vorig jaar was een succesvol jaar in de Kempen met 46 broedsels waarvan 21 met vijf eieren of meer en drie tweede broedsels. Na een topjaar voor muizen en muizeneters volgt vaak een daljaar. Althans zo was dit de laatste zes jaren het geval. Daljaren zoals 2006 en 2009 werden vooraf gegaan door succesvolle jaren voor kerkuilen. 2013 werd - zoals verwacht in dit opzicht - weer een daljaar voor kerkuilen met weinig en vooral late broedsels, de meeste paren gingen niet eens tot broeden over dit jaar.

Schoonmaak en nacontrole in het najaar

Met het controleren van kerkuilkasten zijn we gestart in juni. Maar ook in **september** en oktober werden er nog kasten gecontroleerd en/of schoongemaakt. Waar eerder uilen aanwezig waren bestond immers de mogelijkheid dat een paar toch later is gaan broeden. Het schoonmaken van kasten is een 'stoffige' aangelegenheid meestal sjuwen we drie vuilniszakken naar beneden gevuld met 'debris'. Braakballen verzamelen we voor onderzoek, de rest (debris) dient als nestmateriaal en belandt in lege nieuwe kasten.

Facebook Netwerk Uilenbescherming Brabant

The screenshot shows the Facebook interface for the 'Netwerk Uilenbescherming Brabant' page. At the top, there's a search bar and navigation links. The main header includes 'Administratiepaneel' and 'Pagina bewerken'. The cover photo is a large image of a barn. Below it, the page name and follower count are displayed. A post from December 12, 2013, is visible, featuring a video link and a photo of people. The right sidebar contains a 'Recent' section with a list of names.

Op **12 september** startte Brabants Landschap met de facebookpagina 'Netwerk Uilenbescherming Brabant'. Aan het einde van dit jaar zijn er 188 volgers en elke week worden er uiteenlopende berichten geplaatst uit Brabant. Beoogd wordt om ook nieuwe mensen te betrekken door informatie over uilen en het beschermingswerk te geven.

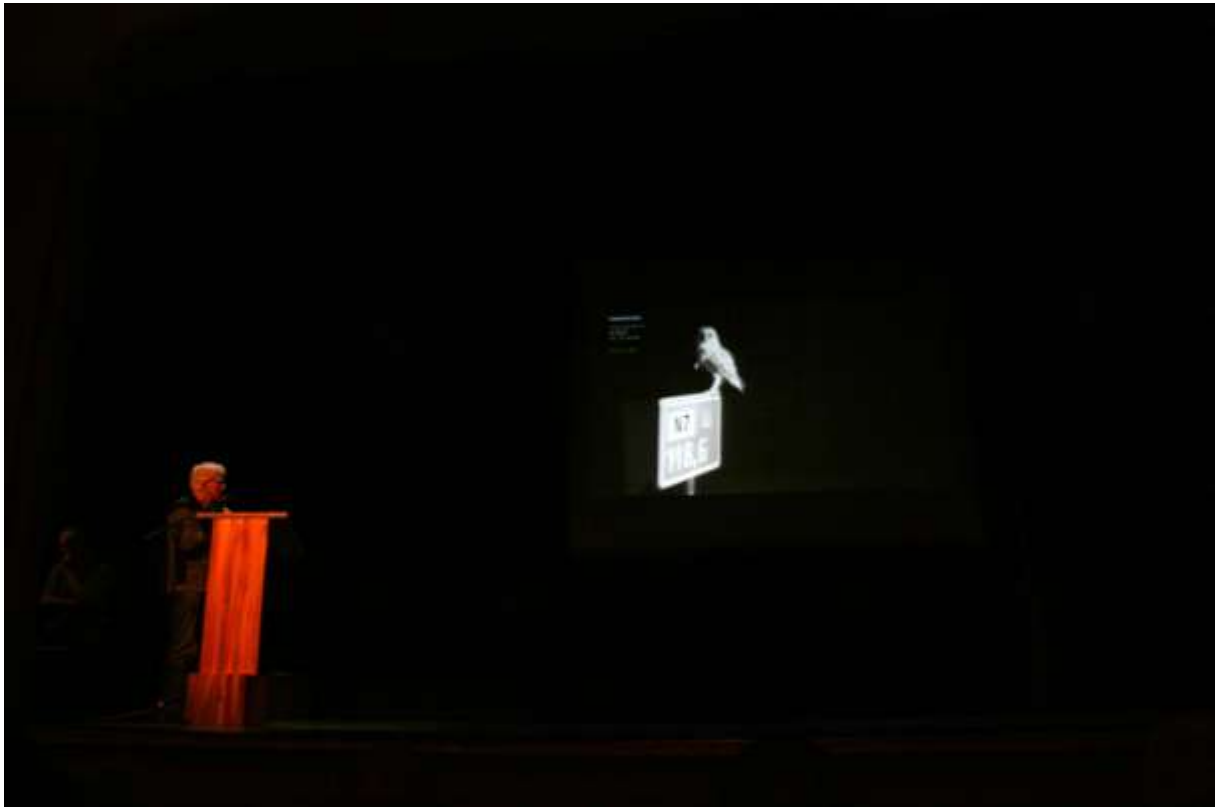
In april werden voor de vrijwilligers door Brabants Landschap ook al bijeenkomsten onder het motto 'Betrek je buur erbij' georganiseerd. En uit een enquête - eerder dit jaar gehouden onder alle groepen - bleek de behoefte aan nieuwe (jonge) mensen groot te zijn.

Bekijk onze kerstgroet:

<http://youtu.be/gvADDMet8Ag>.

Lees meer... [Facebook](#)

Landelijke Uilendag te Meppel

Op **12 oktober** vond weer de Landelijke Uilendag plaats in schouwburg Ogterop te Meppel. Diverse sprekers van o.a. landelijke werkgroepen waren aanwezig. Een aantal lezinghouders gaven praktische oplossingen voor gevaren waar uilen mee te maken hebben zoals verdrinking, verkeer en predatie.

Nacht van de Nacht

Op **26 oktober** was er de 'Nacht van de Nacht'. Het is een landelijke evenement en werd in Veldhoven georganiseerd door de plaatselijke IVN afdeling. In het donker hebben we genoten van sterke verhalen door vertelclub Verve, sterren kijken en de uilenpost met braakballen pluizen. De braakballen werden verzameld uit kerkuilkasten van Vogelwerkgroep de Kempen en een deel van de jaarlijkse partij was bestemd voor educatie. Veel kinderen vonden het pluizen machtig mooi!

Lees meer... [IVN Veldhoven](#)

Voor 2014...

Wellicht kunnen we in 2014 starten met een uitgebreid onderzoek naar terreingebruik in relatie tot voedselaanbod. Met behulp van camera's en zenders proberen we dan meer te weten komen over het hoe en waarom van het hoge aantal verkeersslachtoffers onder kerkuilen.

Ik wens alle mensen een goed en gezellig jaar toe. En omdat uilen symbolisch staan voor wijsheid wens ik iedereen ook een jaar vol met fijne en leerzame momenten toe.

Dank

Graag wil ik alle mensen bedanken die een bijdrage hebben geleverd aan de bescherming van Kerkuilen door Vogelwerkgroep de Kempen.

Met medewerking van

Marijn van den Berk / Rinus van den Boomen / Jan Das / Bjorn van Gestel / Bert van Herk / Ad van den Hout / Frans Huijbers / Janus Hoppenbrouwers / Rien Kelders / Sjors de Kort / Kees van Limpt / Willem Louwers / Bert van Moll / Gerard Panken / Cees van Rooij / Geert Sanders / Mark Sloendregt / Jaap van der Spek / Dirk Timmermans / Wil de Veer / Cor van de Ven / Wim van de Voort / Jan Wouters / Piet Wuijts en alle 'gastgevers'.

Met dank aan

Bionet Natuuronderzoek - Rene Jansen
Brabants Landschap – Jochem Sloothaak (provinciaal coördinator soortbescherming)
Brabants Landschap – Karel Voets (gebiedsmedewerker midden-Brabant)
Monumentenwacht Noord-Brabant - Fred van de Huygevoort
VWG De Kempen – Jan Wouters (ringer)
Zoogdiervereniging VZZ – Dick Bekker en Neeltje Huizinga (projectleiders kleine zoogdieren)

Foto's (omslag): Rene Jansen

Foto's (binnenwerk): Mark Sloendregt

Tekst: Mark Sloendregt,
namens VWG De Kempen